

Titel: Det grammatiske systems udvikling i latin, [UDVIKLING] 142-0020

Citation: "Det grammatiske systems udvikling i latin, [UDVIKLING] 142-0020", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 88. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: [https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel\\_142-shoot-wacc-1992\\_0005\\_142\\_UDVIKLING\\_0020\\_p88\\_bP87\\_TB00018/facsimile.pdf](https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_142-shoot-wacc-1992_0005_142_UDVIKLING_0020_p88_bP87_TB00018/facsimile.pdf) (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

168

111

Anton Marty, Zur Sprachphilosophie. Die "logische", "lokalistische" und andere  
Kausstheorien. Halle 9/8 1910. (5)

(indprægede kritisk) - Rammes mange uklar pletter hos W. for ind paa senere.  
hvad Wundt. Herder klar og stærkt udvæbne af at adskilte 2 Sæker:  
det klassifikatoriske problem stilles op i modstrid med det genetiske problem.

~~Wundt~~ W. har ikke ret i, at der i alle kasus er  
et rimeligt betingement. Indvendigheden er dog væsentlig af rent spekulativ art.  
(Kun en del til det.) her maa skelnes ml. virkelig betydning og den inde sproglige billeder  
(billedlig anvendelse, overført betydning) - i begge retninger.

M. hævder, at forskellen paa lokal & ik-lokal ikke er fundam. nok til at kunne afges en grundinddeling.  
M. foresl. nu han kaldes en "virkeli" fundam. som idel af kasus, at taal:

- 1° Tilf. hvor en kasus <sup>af sig selv</sup> indtænder indtryk og viljesakter: emotive kasus. Her til regnes ret. og etisk tal.
- 2° Tilf. hvor nominativ medvirker o. dannede af en dobbeltform (Kunne stak tilhører mig: en koplik  
et syntaks af samme opbyggede paa haanden; "Kunne stak" - her involveres den deiktiske som  
allerede en form. Ma o. naa altraa kom. Naar tom tilf. for et præd, et tom præd for  
et tilf., indgør iflg Marty en ved semantisk klasse.
- 3° Nom. tom navn (forestillingsudtryk).

De 3 tilf. vil M. altnaa behandle for sig. Hvad der blev tilbage, kan kaldes causa obliqua,  
& de falder i 3 klasser:

- 1° Udtryk for korrelative begreber og relative bestemmelser. Dette er obliqua's fundamentale betydn.  
Korrelative begreber vil sige to modsatte begreber, der ikke kan <sup>eksistere</sup> ~~forekomme~~ uden hinanden:  
brud - brudgom. Relative bestemmelser vil sige to begreber, der forestilles samtidig, men  
som ikke derfor behøver at eksistere samtidigt: dette træ er mindre end 200 fod højt.  
Pålarer causa alienius rei, amor alienius rei.  
Andre grundtyper er kasusindtrykket i tilf. som amor patriae, causa morbi. Her foreligger